REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

Industrijska tranzicija hrvatskih regija

Što je industrijska tranzicija?

Industrijska tranzicija je proces u kojem se postojeća gospodarska struktura preusmjerava prema novim područjima rasta, tehnologijama, poslovnim modelima i tržišnim nišama veće dodane vrijednosti.

- Važno: ne radi se o poticanju “svih aktivnosti svugdje”, nego o usmjeravanju resursa prema onome u čemu regija može izgraditi konkurentsku prednost koristeći „place-based” pristup razvoju koji se temelji na spoju razvojnih politika (industrijske, inovacijske i regionalne politike.

Gdje se industrijska tranzicija događa i zašto?

- Proces industrijske tranzicije u Republici Hrvatskoj započeo je izradom planova za industrijsku tranziciju (PIT-eva) za tri regije ispod 75% prosjeka razvijenosti Europske unije:
  - Panonska Hrvatska
  - Jadranska Hrvatska
  - Sjeverna Hrvatska

PRIORITETI ULAGANJA ZA INDUSTRIJSKU TRANZICIJU

01

REGIONALNI EKOSUSTAV

Jačanje regionalnog ekosustava za industrijsku tranziciju

02

INOVACIJE I DIFUZIJA

Širenje i difuzija inovacija u prioritetnim nišama regionalnih gospodarstava

03

TRANZICIJA MSP-OVA

Promicanje tranzicije malih i srednjih poduzeća prema prioritetnim nišama regionalnog gospodarstva

04

PAMETNE VJEŠTINE

Razvoj pametnih vještina za industrijsku tranziciju

NOVINE KOJE DONOSI PROCES INDUSTRIJSKE TRANZICIJE

01

Regionalni eko sustavi

- Specijalizacija i umrežavanje poduzetničkih potpornih institucija

02

Regionalni lanci vrijednosti

- Mehanizam za povezivanje MSP-ova i velikih poduzetnika na regionalnoj razini

03

RLV strateški forumi

- Mehanizam za poduzetničko otkrivanje (EDP)

04

Strateška partnerstva za inovacije (SPIN)

- Mehanizam za poticanje diversifikacije regionalnog gospodarstva kroz razvoj proizvoda više dodane vrijednosti u okviru RLV-ova

05

Misije za istraživanje i razvoj (IRI misije)

- Mehanizam za davanje odgovora poslovnog sektora na lokalne društvene izazove

MAPIRANJE DIONIKA RLV-OVA I PODUZETNIČKO OTKRIVANJE KAO MEHANIZAM IZBORA

- U cilju mapiranja RLV dionika, **u veljači 2023. objavljen je kontinuirani javni poziv za iskaz interesa** za sudjelovanjem u RLV-ovima.
- **Javni poziv usmjeren je na poduzetnike, ali i druge dionike** iz Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske koji svojim radom doprinose usmjeravanju regionalnog gospodarstva prema prioritetnim nišama definiranima u okviru Planova za industrijsku tranziciju.
- **RLV dionici imaju mogućnost sudjelovanja u RLV strateškim forumima** – mehanizmu u koji omogućuje proces poduzetničkog otkrivanja (EDP proces) na razini NURS 2 regija.

Trenutni status mapiranih RLV dionika: 5.801 prijava u RLV-ove

FINANCIRANJE PROCESA INDUSTRIJSKE TRANZICIJE HRVATSKIH REGIJA

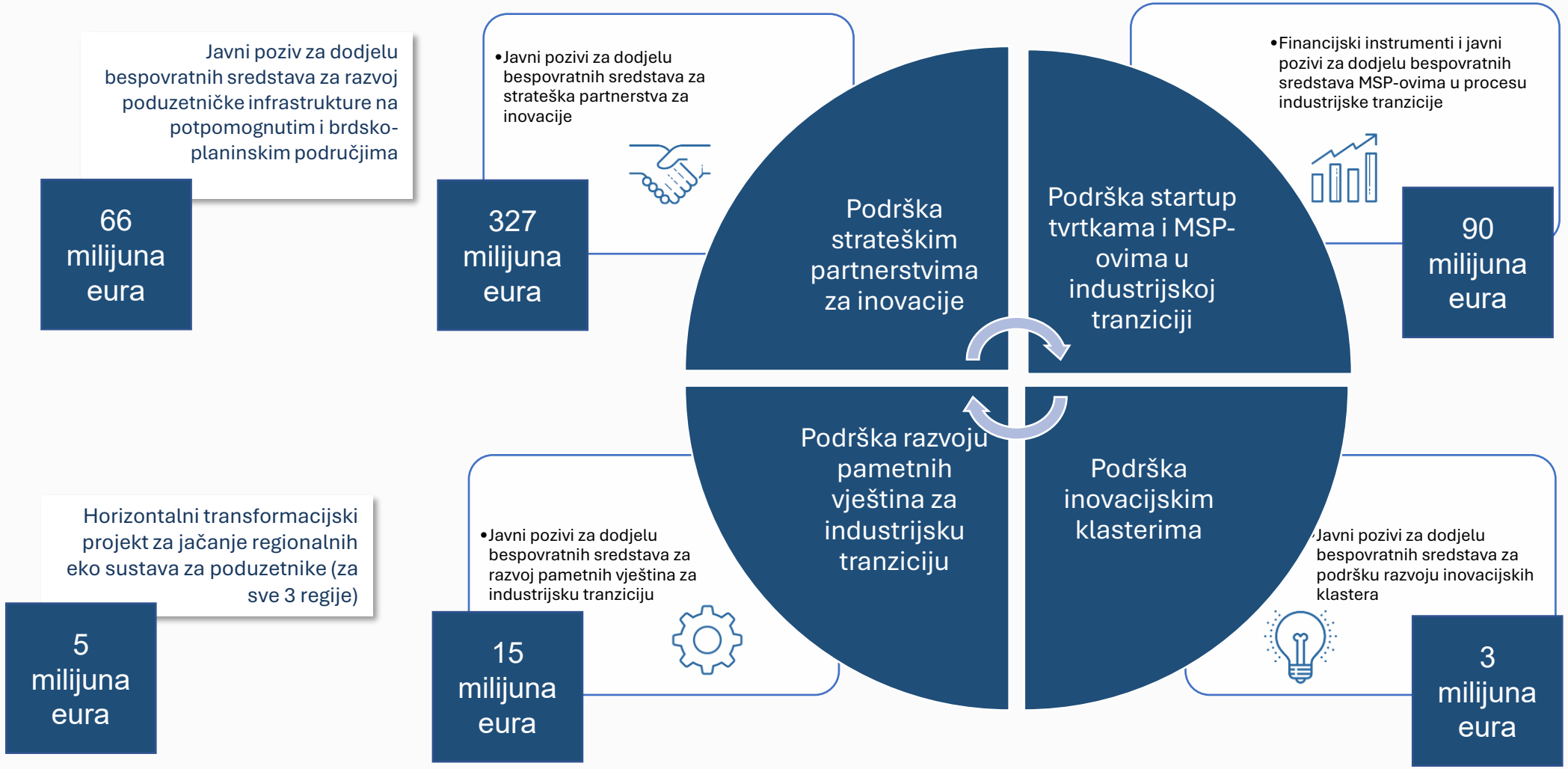

STATUS PROVEDBE

- Poziv na dostavu projektnih prijedloga **„Jačanje strateških partnerstva za inovacije u procesu industrijske tranzicije” (**objavljen 28.12.2023., razdoblje zaprimanja 1.2.2024. – 13.06.2024.)
  - U okviru poziva ukupno je ugovoreno 110 SPIN projekata u vrijednosti 326,4 milijuna eura, od čega je 195,9 EUR dodijeljenih bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj.
- **„Horizontalni integrirani transformacijski projekt za jačanje regionalnog eko sustava za industrijsku tranziciju”** (objavljen 17.12.2024.)
  - Projekt je započeo s provedbom (HAMAG-BICRO)
- **Financijski instrument „Mali zajmovi za industrijsku tranziciju”** (objavljen u Q1 2026.)
  - Alocirana sredstva: 90 milijuna eura
  - Početak prijava: 25. ožujka 2026. godine
  - Privremena obustava: 6. svibnja 2026. godine (Zaprimanje zahtjeva privremeno je obustavljeno zbog velikog broja prijava i iskorištenja predviđenih sredstava. Zaprimanje zahtjeva ponovno će biti otvoreno po završetku obrade postojećih zahtjeva.)

OTVORENI POZIVI I POZIVI U NAJAVI U 2026. GODINI

- Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Jačanje regionalnog ekosustava za poduzetnike na potpomognutim i brdsko-planinskim područjima” (66 milijuna eura)
  - Otvoren poziv u trajnom modalitetu (prijave započele 1. listopada i traju do 31. prosinca 2026. godine.)
- Podrška strateškim partnerstvima za inovacije u svrhu razvoja i proizvodnje kritičnih tehnologija za jačanje regionalnih lanaca vrijednosti Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske, odnosno zaštita i jačanje lanaca vrijednosti ključnih strateških tehnologija u STEP relevantnim sektorima (145 milijuna eura)
  - Provedeno javno savjetovanje (14.9. – 14.10.2026.)

PROVEDENE AKTIVNOSTI U OKVIRU EDP PROCESA INDUSTRIJSKE TRANZICIJE U 2026. GODINI

STEP VJEŠTINE

- Održani RLV strateški forumi za definiranje STEP vještina relevantnih za RLV-ove Jadranske, Panonske i Sjeverne Hrvatske

REZULTATI RLV STRATEŠKIH FORUMA NA TEMU RAZVOJA STEP VJEŠTINA

Upitnik, događanja uživo, objedinjavanje i validacija rezultata rada

225
Ispunjenih upitnika

190
sudionika na RLV strateškim forumima uživo

98
validacijskih upitnika

1 Identifikacija potreba
Upitnik među mapiranim poduzetnicima RLV-ova

2 Strukturirani dijalog
Zajednički rad ponude i potražnje na forumima

3 Objedinjavanje i validacija
Provjera prioriteta I finalizacija Izvješća

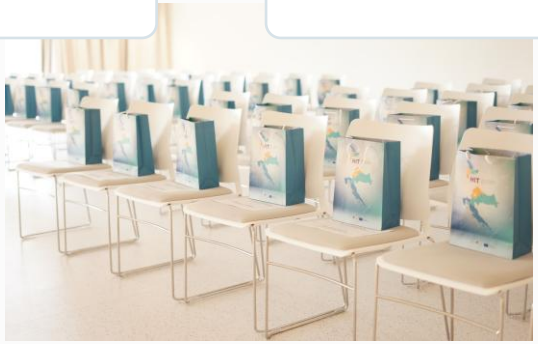

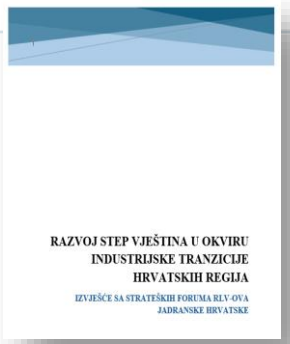

Rezultati:
1. Identificirane potrebe poduzetnika
2. Indikativni STEP pregled po prioritetnim nišama
3. Regionalno diferencirana osnova za oblikovanje STEP edukacija i budućih instrumenata potpore.

REZULTATI RLV STRATEŠKIH FORUMA NA TEMU RAZVOJA STEP VJEŠTINA

Dionici RLV strateških foruma za razvoj STEP vještina

1. **PODUZEĆA**
   definiraju potrebe i daju stvarne poslovne slučajeve
2. **SVEUČILIŠTA I ISTRAŽIVANJE**
   donose napredno znanje i razvojne kapacitete
3. **STRUKOVNO OBRAZOVANJE I RCK-ovi**
   osiguravaju primijenjene programe i infrastrukturu
4. **EDIH-ovi, KLASTERI I PPI-jevi**
   povezuju tehnologiju, demonstraciju i MSP-ove
5. **DOBAVLJAČI TEHNOLOGIJA**
   omogućuju rad na aktualnoj opremi i prijenos iskustva
6. **JAVNI SEKTOR**
   povezuju potrebe s politikama i instrumentima potpore

REZULTATI RLV STRATEŠKIH FORUMA NA TEMU RAZVOJA STEP VJEŠTINA

Tri regije, različite specijalizacije, zajednička tehnološka područja

JADRANSKA HRVATSKA

- Autonomna i zelena plovila
- Pametno ribarstvo i akvakultura
- Pametni gradovi i otoci
- Zdravlje i personalizirana medicina
- Energija, resursi i održivi turizam

PANONSKA HRVATSKA

- Pametna poljoprivreda i hrana
- Industrija 4.0 i proizvodi dvojne namjene
- Drvne tehnologije i zelena gradnja
- Čiste tehnologije i kružno gospodarstvo
- Digitalizacija turizma

SJEVERNA HRVATSKA

- Pametna proizvodnja i Industrija 4.0
- Električna i autonomna vozila
- Farmaceutika i personalizirana medicina
- Novi materijali i modularna gradnja
- Digitalne usluge i pametni turizam

Zajednička tehnološka područja: AI i podaci • senzori i IoT • robotika • kibernetička sigurnost • materijali i kružnost • čiste tehnologije • biotehnologije

REZULTATI RLV STRATEŠKIH FORUMA NA TEMU RAZVOJA STEP VJEŠTINA

Prijedlog portfelja STEP edukacija temeljem rezultata rada RLV strateških foruma

A. HORIZONTALNI MODULI

- Umjetna inteligencija i analitika podataka
- IoT, senzori i povezivost
- Kibernetička sigurnost
- Robotika i automatizacija
- Upravljanje tehnološkim projektima
- Integracija i skaliranje tehnologija

B. PRIJEDLOZI SEKTORSKIH MODULA

- Autonomna plovila i podvodni sustavi (JH)
- Pametna poljoprivreda i prehrambene tehnologije (PH)
- Električna i autonomna vozila (SH)
- Bioinformatika i personalizirana medicina
- Drvne tehnologije i zelena gradnja
- Energija, baterije, mreže i kružni modeli

C. FORMATI UČENJA

- Kratki intenzivni programi
- Mikrokvalifikacije
- Demonstracije i living labovi
- Rad u realnom okruženju – studije slučaja
- Specijalizirani studijski posjeti

ZAJEDNIČKA PRIMJENA ZA SVE RLV-OVE

REGIONALNA I SEKTORSKA PRIMJENA

FLEKSIBILNA ISPORUKA

OD EDP-A PREMA TRAJNOM PARTNERSTVU ZA STEP VJEŠTINE

Preporučeni hibridni model: ne stvarati paralelnu strukturu, nego nadograditi postojeću arhitekturu RLV-ova.

RLV STRATEŠKI FORUMI

„Radar potreba”

- Periodično identificiraju i validiraju potražnju
- Prioritiziraju STEP područja
- Predlažu okvire modula
- Prate relevantnost programa

REGIONALNA PARTNERSTVA

Povezuju ponudu i potražnju

- Poduzeća i ponuditelji edukacija
- Zajednički regionalni portfelj
- Praktična nastava i infrastruktura
- Obveze partnera i praćenje učinka

KRATKOROČNO: partnerstva

PILOT: portfelj edukacija

RLV-ovi ostaju mjesto prepoznavanja potreba; partnerstva postaju mjesto njihove provedbe.

ZAKLJUČNE PORUKE

01

DIONICI REGIONALNIH EKOSUSTAVA MORAJU BITI POVEZANI

- Regionalni lanci vrijednosti ključni su mehanizam za umrežavanje velikih poduzetnika i MSP-ova.
- PPI-evi, regionalni koordinatori, JLS/JRS, sveučilišta, obrazovne ustanove, klasteri i poduzetnici trebaju djelovati kao mreža.
- Uspješna poduzetnička, istraživačka i tehnološka infrastruktura treba popuniti praznine u regionalnom ekosustavu i dati podršku poduzetnicima u njihovoj tranziciji prema nišama više dodane vrijednosti.

02

INDUSTRIJSKA TRANZICIJA NIJE SAMO SEKTORSKA PRIORITIZACIJA VEĆ I PROMJENA SMJERA RAZVOJA REGIONALNOGA GOSPODARSTVA

- Prelazak regionalnog gospodarstva prema višoj dodanoj vrijednosti.
- Povezuje poduzetništvo, znanje, tehnologije, vještine i tržišta.
- Traži fokus, a ne raspršenost.

03

ULAGANJA U PODUZETNIKE SU SREDSTVO, NE CILJ

- Ulaganja u poduzetnike imaju smisla ako poduzetnicima omogućuju gospodarski rast i razvoj te stvaraju višu dodanu vrijednost za regionalna gospodarstva.

Hvala na pažnji!